

AUDREY MAGEE

KOLONI

Deji

Audrey Magee

İrlanda'da doğdu. University College Dublin'de Almanca ve Fransızca, Dublin City University'de gazetecilik okudu. Yirmi yıl gazeteci olarak çalıştı. *The Times*, *The Irish Times*, *Observer* ve *The Guardian*'a yazdı. İlk Romanı *The Undertaking* Women's Prize for Fiction ve Irish Book Awards finaline kaldı, ayrıca The Dublin Literary Award ve The Water Scott Prize for Historical Fiction'a aday gösterildi. On dile çevrilen kitap beyazperdeye uyarlanmaktadır. *Koloni* adlı romanı 2022 Booker Ödülü'ne aday gösterildi.

Niran Elçi

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü mezunu olan Niran Elçi, 2001 yılından beri çeviri yapıyor. Bugüne dek yüzden fazla eseri Türkçeleştirdi. Dilimize kazandırdığı yazarlar arasında Terry Pratchett, Doris Lessing, George Saunders, John Wyndham, J.R.R. Tolkien, Robert Jordan, Bram Stoker ve George Orwell gibi isimler bulunan Niran Elçi, *Karaböcü* serisi, *Adamı Zorla Cadı Yapmalar*, *Kurabi'ye Uçan Omlet* gibi çocuk kitaplarının da yazarıdır.

KOLONİ

© 2022, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2022, Audrey Magee

İlk baskı 2022 yılında, İngiltere’de *The Colony* adıyla Faber&Faber Ltd tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Rogers, Coleridge and White Ltd aracılığıyla alınmıştır.

Bu kitabın çevirisi Literature Ireland’ın katkılarıyla yapılmıştır.

YAZAR: Audrey Magee
TÜRKÇELEŞTİREN: Niran Elçi
EDİTÖR: Ayşegül Utku Günaydın
DÜZELTİ: Seza Özdemir
KAPAK TASARIMI: Kaan Kayhan Atik
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarnbüyük

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malıköy, Temelli/Ankara
Tel: 0312 284 18 14

Birinci Baskı: Haziran 2023 (2000 adet)

ISBN: 978-625-7314-87-9
Yayınevi sertifika no: 45041
Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ’nin tescilli markasıdır.

AUDREY MAGEE

KOLONI

Deli

John Magee'nin anısına...

“Gerçekler, yanılsama olduğu unutulmuş yanılsamalardır.”

FRIEDRICH NIETZSCHE

Ahlakdışı Anlamda Doğruluk ve Yalan Üzerine

İskele duvarından aşağı, denize doğru uzanarak şövaleyi kayıkçıya verdi.

Tuttun mu?

Tuttum Bay Lloyd.

Fırçaları ve boyaları, katman katman, beyaz plastik örtüyle sarılmış maun bir sandıktaydı. Sandığı iskelenin kenarına taşıdı.

Bu ağır, dedi.

Hallederiz Bay Lloyd. Uzatıver.

Betonun üzerinde diz çöktü ve sandığı duvardan aşağı, kayıkçıya doğru salarken beyaz plastik örtü parmaklarından kaymaya başladı.

Tutamıyorum, dedi.

Bırak o zaman Bay Lloyd.

Topuklarının üzerine çöktü ve kayıkçının sandıkla şövaleyi pruva tarafındaki oturağın altına sıkıştırmasını, onları parlak mavi iple birbirine bağlamasını izledi.

Sağlam oldu mu?

Halloldu Bay Lloyd.

Umarım sağlamdır.

Halloldu dedim ya.

Ayağa kalktı ve pantolonundaki kiri tozu silkeledi.

Kayıkçı kolunu kaldırarak elini uzattı.

Bir sen kaldın Bay Lloyd.

Lloyd başını salladı. Kanvas çantasını kayıkçıya verdi ve ufalanmaya yüz tutmuş iskeleye çakılı merdivene ihtiyatla adım attı.

Arkanı dön Bay Lloyd. Sırtını bana ver.
Lloyd aşağıdaki küçük kayığa, denize baktı. Duraksadı. Oyalandı.

Halledersin Bay Lloyd.

Lloyd döndü ve sağ bacağını indirerek altındaki ilk basamağı aradı, bacağı havada sallanırken gözlerini yumarak elleriyle paslı metale sıkıca tutundu ki
derisi soyulup
parmakları kesilip
yaralı ellerle
kayarak
basamaklardan aşağı
yosun ve balçıkla kaplı
denize düşmesin
düşmesin diye.

Basamak hemen altında Bay Lloyd.

Bulamıyorum.

Dizini gevşet Bay Lloyd. Uzatıver.

Yapamıyorum.

Halledersin.

Lloyd dizini gevşetti ve basamağı buldu. Merdivene tutundu ve duraksadı.

Yalnızca iki basamak kaldı Bay Lloyd.

Ellerini, sonra ayaklarını merdivenden aşağı kaydırdı. Üçüncü basamakta durdu. Aşağıya, ayaklarıyla kayık arasındaki boşluğa baktı.

Çok uzak.

Bacağını uzatıver Bay Lloyd.

Lloyd başıyla, bedeniyle reddetti. Bir kez daha aşağıya, el imalatı kayıkla denizde yapacağı yolculuğa çoktan koyulmuş olan sırt çantasına, şövaesine, boya sandığına baktı. Önce sağ sonra sol ayağını indirdi ama merdiveni bırakmadı.

otoportre I: düşüş

otoportre II: boğulma

otoportre III: gözden kayboluş

otoportre IV: suyun altında

otoportre V: yok oluş

Elini bırak Bay Lloyd.

Yapamam.

Halledersin.

Düşüp kayığın yan yatmasına sebep oldu; pantolonu, botları ve çorapları ıslandı, ayak parmaklarının arasına sular sızdı. Bu arada kayıkçı sağ bacağını içeri dolan suda hızla kaldırıp indirerek kayığı tekrar dengelemeyi başardı. Öne eğilerek dizlerinin üzerinde dinlendi. Nefes nefeseydi.

Ayaklarım ıslandı.

Sırf ayakların ıslandığı için şanslısın Bay Lloyd.

Kayıkçı kış tarafı gösterdi.

Git otur Bay Lloyd.

Ama ayaklarım ıslandı.

Kayıkçının nefesi yavaşladı.

Kayıklar böyledir Bay Lloyd.

Lloyd ayaklarını sürüye sürüye kayığın arkasına doğru yürüdü; kayıkçının nasırlı ellerine tutunarak döndü ve kıymıklarla kaplı dar tahtaya oturdu.

Ayaklarımın ıslanmasından nefret ederim, dedi.

Ellerini kayıkçıya uzattı.

Sırt çantamı alabilirim artık. Teşekkür ederim.

Kayıkçı ona çantasını uzattı ve Lloyd çantayı dizlerinin üzerine koyarak kayığın altında hâlâ çalkalanan sudan korumaya çalıştı.

Fikir değiştirirsen itiraz etmem Bay Lloyd. Paranı da almam. Hepsini almam en azından.

Planlandığı gibi devam edeceğim, teşekkür ederim.

Artık olağan değil. Bu şekilde geçmek.

Farkındayım.

Zor bir yolculuk olabilir.

Bunu da okudum.

Başka denizlerde olacağından daha zor.

Teşekkür ederim. Sorun değil.

Mumdan bir tabakayla suya karşı yalıtılmış ceketinin düğmelerini ilikledi ve giysilerinin renkleriyle uyumlu yeni, kahverengi-yeşil tüvit kasketini taktı.

otoportre: denizi aşmaya hazırlanırken

Paçalarına uzandı ve pantolonuna, çoraplarına, botunun bağcıklarına düşen su damlalarını silkeledi.

Uzun kalacak mısın Bay Lloyd?

Yaz boyunca.

Yeterli.

Lloyd kucağındaki çantayı düzeltti.

Hazırım, dedi.

Tamam.

Gitmeyecek miyiz?

Birazdan.

Ne kadar bekleriz?

Çok değil.

Ama günüşiğini kaçıırıyoruz.

Kayıkçı güldü.

Haziran ayındayız Bay Lloyd.

Ee?

Gökyüzünde daha çok ışık var.

Hava durumu ne diyor?

Kayıkçı gökyüzüne baktı.

Sakin bir gün olacak, Tanrı'ya şükürler olsun.

Ama bu değişebilir.

Öyle, Bay Lloyd.

Değişecek mi?

Değişecek Bay Lloyd.

O zaman hemen yola çıkmalıyız. Değişmeden önce.

Henüz değil Bay Lloyd.

Lloyd içini çekti. Gözlerini yumarak yüzünü güneşe çevirdi. Kendisi kuzey soğuğu ve kuzey yağmuru beklerken güneşin sıcaklığı şaşırtıcı gelmişti. Birkaç dakika sıcaklığın keyfini çıkardı ve sonra gözlerini açtı yine. Kayıkçı önceki gibi ayakta dikilmiş, hafif hafif iskele duvarını yalayan suyun ritmiyle hareket ederek karaya doğru bakıyordu. Lloyd yine içini çekti.

Gerçekten gitmemiz gerektiğini düşünüyorum, dedi.

Daha değil Bay Lloyd.

Oraya bir an önce varmak ve yerleşmek istiyorum.

Daha erken Bay Lloyd.

Kayıkçı ceketinin iç cebine uzanıp bir sigara çıkardı. Filtresini koparıp denize attı.

Onu bir balık yiyebilir, dedi Lloyd.

Olabilir.

Balık için iyi değil.

Kayıkçı omuzlarını silkti.

Bir dahakine daha dikkatli olurum.

Lloyd gözlerini yumdu ama sonra yine açtı.

Gitmek istiyorum, dedi.

Daha değil Bay Lloyd.

Sana çok para verdim, dedi.

Öyle, Bay Lloyd, bunun için minnettarım.

Şimdi yola çıkmak istiyorum.

Seni anlıyorum.

O zaman gidelim.

Daha değil dedim ya Bay Lloyd.

Ama neden? Ben hazırım.

Kayıkcı sigarasından uzun bir nefes çekti. Lloyd derin nefes alıp dudaklarının arasından verdi, topuklarını ve parmaklarını kanvas ve zift kaplı tahta iskelete geçirerek kayığı dürtükledi.

Bunu sen mi yaptın? dedi.

Evet.

Çok zaman aldı mı?

Çok.

Ne kadar çok?

Yeterince çok.

otoportre: kayıkcı ile hasbihâl

Çantasının yan cebinden küçük bir eskiz defteri ve kurşunkalem çıkardı. Boş bir sayfa çevirip çizmeye başladı. Kısa ve hantal bir iskele; iskeleye yapışmış midye ve yosunlar güneş ışıklarıyla pırıldıyordu, sabah kabaran denizle yıkanmış kabuklar ve yapraklar hâlâ ıslak. İskeleden kayığa uzanan halatı çizdi ve kayığın dış hatlarına başlamıştı ki kayıkcı konuştu.

İşte geldi. Beklediğimiz adam.

Lloyd başını kaldırdı.

Kim?

Francis Gillan.

O kim?

Kayıkcı sigara izmaritini denize fırlattı. Avuçlarını bir araya getirip içine hohladı ve ellerini birbirine sürttü.

Yol uzun Bay Lloyd.

Ee?

Kendi başıma kürek çekemem.

Bunu bana söylemeliydin.

Şimdi söyledim işte Bay Lloyd.

Francis merdivenden kayığa atlayıp kayığın dibine hafifçe yerleşti. Hareketleri suda dalga bile yaratmamıştı neredeyse.

Lloyd içini çekti
dans gibi
kontrollü
bana hiç benzemiyor hareketleri
Francis'e bakarak başını salladı.

Merhaba, dedi.

Francis halatı duvardaki halkadan çekti.

Dia is Muire dhuit, dedi.

İlk kayıkçı güldü.

İngilizce konuşmaz, dedi. En azından bu sabah.

Kayıkçı iki eline birer uzun, sıska sırkaldı.

İşte şimdi gidiyoruz, dedi.

Lloyd eskiz defteriyle kurşunkalemmini çantasının cebine geri koydu.

Sonunda, dedi.

Kayıkçı sırtıkları suya soktu.

Kürek mi onlar?

Öyle, Bay Lloyd.

Ama uçları geniş değil. Kürek çekmek için.

Bazılarının geniş. Bazılarının değil.

Geniş uçlu olmaları gerekmiyor mu?

Gideceğimiz yere vardığımız sürece gerekmiyor.

Adamlar duvarı ittirdi ve Lloyd kayığın kenarlarına tutundu; parmaklarını kanvas ile zifte, el imalatı kayığın kaba kırılğanlığına gömererek Atlantik Okyanusu'na, yabancığa ve yabancığa doğru yola çıktı

hâlbuki

söğütlü ırmakların

kanolardaki dümenci nidalarının

kaslı omuzların ve tunç tenlerin

güneş gözlüklerinin, keplerin ve sayılan sayıların

aşinalığı varken

o değil

hayır

Limanın ağzına doğru yol aldılar, küçük trol teknelerini ve kıçtan takma motorları da bulunan kürekli kayıkları geçtiler. Kayıkçı kendi kayığından büyük ama trol teknelerinden küçük tekneyi gösterdi.

Çantalarını o getirecek, dedi.

Lloyd başını salladı.

Diğer ziyaretçiler o tekneyle geliyor.

Çok mu ziyaretçi gelir?

Yok.

Bu iyi.

O teknede daha rahat edersin Bay Lloyd.

Lloyd gözlerini yumarak kayıkçıyı dışladı. Gözlerini yine açtı.

Bu kayıktan memnunum.

Tekne daha güvenli Bay Lloyd. Motoru ve yelkenleri var.

Ben burada iyiyim.

Pekâlâ, Bay Lloyd.

Limandan çıktılar ve dalgaların kararttığı, aşındıra aşındıra pürüzsüzleştirdiği kayaları geçtiler, onlar geçerken durgun yüzeyde dinlenen martılar onları izledi.

otoportre: martılar ve kayalarla

otoportre: kayıkçılar, martılar ve kayalarla

Ne kadar sürer?

Üç, dört saat. Duruma bağlı.

On mil, değil mi?

Dokuz. Diğer teknemle bir saatten fazla sürüyor.

Ben bu kayığı sevdim. Denize daha yakın.

Kayıkçı kürekleri çekti.

Orası öyle.

Lloyd bir yandan eğilip elini denize bıraktı, parmaklarını açarak denizde gezdirdi.

otoportre: adalı olurken

otoportre: yerelleşmek

Üşüyen elini pantolonuna sildi. Sırt çantasını kaldırıp yanına bıraktı.

Bu riskli, dedi kayıkçı.

Sorun olmaz, dedi Lloyd.

Çantaya yaslandı ve parmaklarını, kürek çeken kayıkçıları çizermiş gibi oynattı

ufak adamlar

tefek adamlar

kalçalar, omuzlar, sırtlar

süzülüyor

demir atmış bacakların üzerinde

Senin kayığının şekli kitabımdaki resimlerden farklı.

Farklı yerlerin farklı kayıkları olur Bay Lloyd.

Bu daha derin görünüyor.

Derin suların kayıkları derin olur. Sığ kayıklar yakın adalar içindir.

Ama bu değil.

Hayır, bu ada fazla uzak.

Güvenli mi?

Bu kayık mı?

Evet.

Kayıkçı omuzlarını silkti.

Bunu sormak için biraz geç.

Lloyd güldü.

Öyle sanırım.

otoportre: adalı adamlarla yerlileşmek

Su sızdırıyorlar mı peki?

Sızdırırlar Bay Lloyd.

Garajımın çatısındaki zift sürekli su sızdırıyor, dedi.

Zift öyledir.

Bu kayıkta oluyor mu?

Daha yeni yamadım.

Batıyorlar mı peki?

Batarlar, batarlar...

Bu battı mı hiç?

Kayıkcı başını yavaşça iki yana salladı.

Eh, kayığa bindik artık Bay Lloyd.

Evet, dedi, bindik herhâlde.

Arkasına uzandı ve çantasından eskiz defteriyle kurşunkalemmini çıkardı yine. Gökyüzüne baktı ve martıları çizmeye başladı.

martılar

dönüyor, kıvrılıyor

süzülüyor, yan yatıyor

bulutsuz mavilerde

ada serisi: kayıktan manzara I

Sonra denize baktı

kıyıya doğru

kayalara, karaya yuvarlanan

beyaz köpüklü mavilerden

yeşil püsküllü griye

ada serisi: kayıktan manzara II

Bir kuş havalandı sudan

beyaz sıçramış

siyah tüyler

kırmızı bacaklar

pasparlak

birini sarkıtmış

ada serisi: kayıktan manzara III

Eskiz defterini kapattı.

Kutup martısı mıydı o?

Dalıcı martı Bay Lloyd. Siyah bir dalıcı martı.

KOLONİ

AUDREY MAGEE

Türkçeleştiren: Niran Elçi

İrlanda'nın dört bir tarafının şiddetli patlamalarla sarsıldığı bir dönemde, İngiliz bir ressam inzivaya çekilip uçurumların resmini yapmak üzere İrlanda'nın batı kıyılarındaki kayalık bir adaya gider. Adaya kısa süre sonra Fransız bir dilbilimci de gelir. Dilbilimci sadece on iki ailenin yaşadığı ve artık İngilizceye yenik düşüp ölmekte olan adanın dilini kayıt altına alıp incelerken ressam da burada yapacağı resimlerle kendisini Londra'nın sanat camiasına kanıtlama peşindedir.

Audrey Magee'nin 2022 Booker Ödülü'ne aday gösterilen romanı *Koloni*, aidiyet, kimlik, sömürgecilik gibi konuları ele alırken dil ve sanat üzerine yoğun tartışmaların yer aldığı, farklı biçimsel teknikleri bir arada sunan bir metin. Biçimsel özelliğiyle okura benzersiz bir edebî deneyim vadeden *Koloni*, incelikle işlenmiş çokkatmanlı öyküsüyle uzun süre zihinlerde yer edecek kışkırtıcı bir anlatı.

Delidolu

delidolu.com.tr

Facebook Instagram delidolukitap

Delidolu Yayınları

ISBN: 978-625-7314-87-9

9 786257 314879